

כולל "פורת יוסף"
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חדד ז"ל
רח' זבולון 37 גדרה

עלון מס' 69
כ"ז אדר תש"ע
ויקהל - פקודי
שבת החודש

"בְּמִן אַתָּה הַצְּבֹאֵת"
(שמות, ל"ח, ח')

צריך כל אדם לראות
את הזולת בלמטה,
כשם שהראי לשקף
לענין את הביעור
והלכלוך שיש עליו
כך גם בראותו את
חסרונות הזולת,
בהסתכלות זו
עליו להבחין בהם
גם אצל עצמו וללמוד
לזה כיצד לסלקם.
~ הלמיד למחזיק ז"ל ~

חודש האביב
שהוא אב לבל
החודשים
אביב
נוטריקון
אב ז"ב
החיד"א

"קִזְזוּ מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה"
(שמות, ל"ה, ה')

למה לא נא'
תנו מאתכם?
אלא אמר הכתוב
לשון קיחה, מלמד
קחו זכות לעצמכם,
קחו ברכה
לאנשי ביתכם,
עצם הנתינה - לקיחה
היא ממה שהשפיע
הבורא עלינו.
~ מדרש אגדה ~

זמני השבת:
בנימת השבת: 17:26
יציאת השבת: 18:24

שיהיו דברי תורה "מחודדין בפוך"...

וְהֵם הַבִּיאוּ אֵלָיו עוֹד, נְדָבָה--בְּבִקֵּר בְּבִקֵּר (שמות, ל"ג, ג')

הקדימו להביא תרומתם בעוד אנשים ישנים, שלא יודע לרבים (ספרים)

וגם לביתו לא נכנס ר' נחום לגבות כספי צדקה.

לא ארכו הימים ואותו בן-העשיר הקמץ גם הלך לבית עולמו, וגם כאן בקש ר' נחום שלא יזלזלו בכבודו של אותו נפטר..

חלפו השנים ור' נחום נפטר לבית עולמו, פתחו את צוואתו וגילו כי כתוב:

"אם יש מקום בבית הקברות בסמוך לקבריהם של האב והבן העשירים הקמצנים, אבקש שיקברוני בסמוך אליהם", ובהמשך היה הסבר:

כשנכנס בפעם הראשונה לבית העשיר-הקמץ לגבות צדקה אמר לו העשיר: "אני נותן צדקה רק ב"מתן בסתר" ואם יבטיח לו ר' נחום שלא יגלה לאיש מתחייב לתת לו מדי שבוע סכום כסף גדול לעניי העיר.

ואכן במשך שנים, היה העשיר, וכן בנו אחריו, תורמים כסף מרובה לצדקה בשעת לילה מאוחרת שלא יראה איש...

ולכן חפץ היה ר' נחום להקבר לידם...

מסופר על ר' נחום מהורודונה שבזמנו היה עשיר שהיה קמץ גדול, ולמרות השמועות שיצאו עליו שהוא קמץ החליט ר' נחום בעת שיצא לאסוף כסף לצדקה להכנס גם לביתו של אותו עשיר.

נכנס ר' נחום לביתו, התמהמה שם זמן קצר, ויצא החוצה, כפי שסיפרו הבריות בידם ריקות. ומאותו היום לא נכנס לביתו של העשיר לגבות צדקות.

לימים נפטר העשיר הקמץ, ואנשי ה"חברא קדישא" החליטו להפרע ממנו ומבנו שהיו קמצנים ולא לקבור אותו במרכז בית הקברות אלא במקום עלוב בסוף.

כשנודע הדבר לר' נחום, דבר עם ה"חברא קדישא" ובקש מהם שיקברו אותו במרכז במקום של כבוד. התפלאו אנשי "חברא קדישא", והסביר ר' נחום: "מיתתו היא כפרתו ואין אנו רשאים לזלזל בכבוד לאחר מותו".

בעיר הורדונא המשיך להתגורר בן-העשיר הקמץ שהיה קמץ כאביו...

מתוך "מעין השבוע"

"לֹא-תִבְעֵרוּ אִישׁ, בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם" (שמות, ל"ה, ג')

ישנם אנשים שמוכנים לשמור הכל: טהרת המשפחה, אוכל כשר, צמים ביום כיפור, אבל לשמור שבת הם אומרים שלא מסוגלים וחושבים בטעות שיום כפור יותר חמור משבת.

אם נאמר ליהודי רחוק מהיהדות שידרוך על תנ"ך, לא יסכים משום שיש לו נקיפות מצפון וזה - רק איסור מדרבנן! ושבת שהיא חמורה מאוד שחייב סקילה ויש בו גם בזיון גדול להקב"ה מדוע לא יקפיד על שמירת שבת?

משל לאדם שאומרים לו, יש לנו שידוך בשביל בתך, אך הוא בעל מום. אם יאמרו לו שהוא לא שומע טוב או לא רואה טוב עדיין מתקבל על הדעת, אך אם יאמרו לו שאין לחתן הזה לב - זה כאילו שאומרים לו שאין לו גוף... כך הוא מי שלא משמר את השבת.

בין הערביים

בפרשת החודש נקרא על ציווי הקרבת קרבן הפסח בערב החג, בין הערביים.

מהו זמן בין הערביים? לפנות ערב, בעת דמדומי החמה. האמנם כן? מתי באמת מקריבים את קרבן פסח? החל מהשעה אחת בצהריים. וזה תמוה וכי בין הערביים זה באחת בצהריים?! אמנם כן! מרגע שבו השמש נטתה ממרום הרקיע והחלה פונה מערבה מתחילה שעת בין הערביים.

ולומדים מכך, לקח חשוב עבורינו, משל לרב החובל שהפליג בספינה ופניו

מועדות לנמל אחד האיים, רב החובל ניווט את ספינתו לפי המצפן, ידע שאם יתמיד בכיוון

פלוני יגיע ליעדו אבל הוא אחז בהגה ברפיון. המצפן הראה סטייה קלה של מעלה אחת אבל מהי מעלה בודדת? ובאמת בהתחלה הסטייה היתה פעוטה, מטרים ספורים, אבל הספינה המשיכה בקו ישר והמרחק בין התוואי המקורי ומסלול הספינה הלך וגדל. בסופו של דבר, לא את הנמל בלבד החמיץ אלא את האי כולו, והוא שייט ברחבי הים בחיפוש אחר האי.

והדבר נכון גם בחינוך ילדים, אנו מסתייגים ונרתעים מפרי באושים של חינוך קלוקל, אבל ההורה שעניו בראשו יודע שהכל מתחיל בצעד הראשון כאשר אפשרו לבן סטייה קלה, התחברות לחברה לא טובה בילוי שלא כראוי ומשם והלאה הדרך סלולה... והגמרא הקדושה מזהירה "אם תאטום סדק מבעוד מועד, לא תצטרך לשפץ את הקיר כולו. ואם תשפץ מבעוד מועד, לא תצטרך לבנותו מחדש כאשר יקרוס..."

מתוך "מעין השבוע"

כל מצווה שאדם מקיים בעולם הרי היא לבנה ואריח לעולם הבא ובה יבנה את ביתו לאחר 120 שנה.

למשל, אדם שעשה 700 מצוות כתיקנו,

יזכה שם בדירה של "עמידר" שתי חדרים. סיגל לעצמו יותר מצוות יזכה לדירה גדולה יותר בעליונים. עוד יותר יזכה לילה מפוארת וכו'.

בעלי המוסר

דיני ביעור חמץ

פינת ההלכה

הרב דב ניסים שליט"א, ראש כולל "פורת יוסף"

כבר נהגו לנקות את הבית ביסודיות קודם ערב פסח, אע"פ שאין חייבים לעשות כן, ובפרט שכבר מנצלים הזדמנות

זו לניקיון שנתי שאינו קשור לביעור החמץ, שהרי אבק ולכלוך אינם חמץ. ומ"מ יש ללמד זכות על מנהג זה, כיוון שנעשה קודם לחג ויש בזה ריבוי כבוד החג.

ואולם כל זה בתנאי שלא נלחצים בצורה מוגזמת, וגורמים לנזקים נפשיים וגופניים לעצמם ולבני ביתם. ומה עוד שיש שמגיעים ל-'ליל הסדר' מותשים וסחוטים מ-'מרתון הניקיונות', ואינם יכולים לקיים את מצוות הלילה כהלכה, ובפרט מצות סיפור יציאת מצרים. ונמצא שבלא דעת הפכו את הטפל לעיקר ואת העיקר לטפל.

כתוצאה מהנהגה זו (לנקות באופן יסודי קודם בדיקת החמץ), נוצר מצב שבבדיקת חמץ אין מוצאים חמץ כלל. ואע"פ שאין זה מעכב שהרי הבדיקה מיועדת למציאת החמץ רק אם ישנו, מ"מ מכאן 'נולד' המנהג שהתפשט ברוב תפוצות ישראל (ואצל התימנים לא נהגו כן), להניח פתיתים של חמץ בזוויות הבית כדי שימצאם הבודק, וגם במנהג זה יש לשים לב שלא יעשה הטפל עיקר וייתן דעתו לבדוק כראוי ולא רק לשם מציאת הפתיתים.

ועוד יש לתת את הדעת שאם ישנו חשש שישכח היכן מניח את הפתיתים, יכתוב על דף היכן מניח כל חתיכה וחתיכה. וטוב שיהיה בכל חתיכה פחות מכזית. כל זה כדי שלא יצטרך לבדוק את כל הבית שנית אם לא ימצא אחת מן החתיכות.

נכדו הקטן של רבי ברוך ממז'בוד' שחק עם חברו במשחק מחבואים. הוא הסתתר, ועל חברו היה מוטל לחפש אותו ולהלות את מקום מחבואו.

הילד המתין שעה ארוכה במחבואו ונוכח שחברו כלל לא מתקרב אליו. הוא יצא ממחבואו ונוכח לדעת שחברו הפסיק לחפש אותו, פנה לילדים אחרים והחל לשחק עמם.

כאשר הדבר נתגלה לו הוא פרץ בבכי וסיפר זאת לסבו. להפתעת הנוכחים, גם הסבא פרץ בבכי ממושך ועבר זמן רב עד שהוא נרגע. לאחר מכן הוא הסביר: "בכיתי על צער השכינה הקדושה".

ה' יתברך מסתיר בדורות אלו את פניו מאיתנו. הוא מעונין שנחפש אותו, שנחפון להתקרב אליו ועל ידי כך נגלה את מלכותו "ותמלא הארץ דעה את ה'", אולם במקום זאת כל אחד פונה לדרכו ולעסוקו ושוכח לבקש ולחפש את ה'. השכינה הקדושה נמצאת בצער גדול והסתר הפנים נמשך לדאבון לב.

מתוך "כבוד הורים"